

Vergaderjaar 2014–2015

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 1443

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 december 2014

Hierbij bied ik u het verslag aan van de Raad Buitenlandse Zaken Handel (RBZ) van 21 november te Brussel.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.M.J. Ploumen

Verslag Raad Buitenlandse Zaken (RBZ) handel van 21 november 2014

De RBZ handel in Brussel was grotendeels gewijd aan de vrijhandelsbesprekingen tussen de EU en de VS, het *Transatlantic Trade and Investment Partnership* (TTIP), en de bespreking van het voorstel over modernisering van het handelsdefensief instrumentarium. Daarnaast werd gesproken over de stand van zaken in de WTO en de onderhandelingen met Japan en Vietnam. Ook namen Ministers Raadsconclusies over de EU-handelsstrategie aan en werd het Internationaal Instrument voor Aanbestedingen besproken.

De RBZ werd geopend met een kort statement van Federica Mogherini, de Hoge vertegenwoordiger voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid, die een pleidooi hield voor samenhang tussen handel, buitenlands beleid, veiligheidsbeleid en ontwikkeling. Zij zal zich de komende vijf jaar hiervoor inzetten in haar rol van vicevoorzitter van de Commissie en is voornemens veelvuldig aanwezig te zijn bij Raadsbijeenkomsten.

Modernisering Handelsdefensief Instrumentarium

De Raad toonde zich zoals verwacht sterk verdeeld over het voorstel om het handelsdefensief instrumentarium te moderniseren. Het grootste geschilpunt blijft het gedeeltelijk afschaffen van de regel van het lager recht («*lesser duty rule*»). Deze regel houdt in dat de hoogte van een antidumpingrecht maximaal gelijk is aan de door de Europese industrie geleden schade, zoals verder in de geannoteerde agenda voor deze RBZ (Kamerstuk 21 501-02, nr. 1428) is toegelicht. Een deel van de lidstaten steunt het voorstel van de Commissie om de toepassing van de regel te beperken. Nederland is tegenstander van deze beperking en weet zich in dit standpunt gesteund door een grote groep lidstaten. Aangezien voor geen van beide posities een meerderheid bestaat, is het zeer de vraag of de Raad binnen afzienbare tijd tot een standpunt over dit voorstel zal kunnen komen.

Internationaal Instrument voor Aanbestedingen

Op het dossier van een Internationaal Instrument voor Aanbestedingen is geen voortgang boek. Een aanzienlijke meerderheid van de lidstaten, waaronder Nederland, ziet nog altijd geen heil in dit voorstel. Daarmee geldt ook voor dit dossier dat spoedige voortgang zeer onwaarschijnlijk is.

WTO

De Commissie lichtte de Ministers in over de recente doorbraak die India en de VS hebben bereikt over voedselzekerheid en de implementatie van het in Bali bereikte akkoord over handelsfacilitatie.

De Commissie toonde zich positief over deze doorbraak, die inhoudelijk in lijn is met de EU-positie. De doorbraak maakt, mits deze voor alle WTO leden acceptabel blijkt, de weg vrij om op korte termijn het Bali-akkoord te implementeren en een werkprogramma voor de rest van de Doha Development Agenda (DDA) op te stellen. De Commissie zet hierbij in op zo spoedig mogelijke afronding van de DDA op een ambitieniveau dat de nieuwe economische machtsverhoudingen weerspiegelt. Dit betekent dat opkomende landen hun verantwoordelijkheid zullen moeten nemen en dat de EU ruimte nodig heeft om marktopening te diversifiëren. Nederland heeft daarbij gewezen op het belang van ontwikkelingslanden in de DDA en de Commissie opgeroepen om dit belang prioriteit te geven.

TTIP

Ministers bespraken kort de Raadsconclusies die aangenomen werden over TTIP. 2015 werd aangemerkt als een belangrijk jaar. Met de nieuwe Europese Commissie en de tussentijdse verkiezingen in de VS achter de rug, moet in 2015 veel voortgang geboekt worden. Wel werd benadrukt dat kwaliteit vanzelfsprekend voorrang krijgt boven snelheid.

Commissaris Malmström benoemde TTIP als haar topprioriteit. Het akkoord is essentieel voor banen, groei en investeringen. Hierbij is cruciaal dat er publiek draagvlak voor het akkoord is. Daarom zal de Commissaris binnenkort nieuwe voorstellen doen om de transparantie verder te vergroten, onder meer richting het Europees parlement. De inzet blijft een ambitieus akkoord, met inbegrip van aanbestedingen, diensten, regelgeving en handelsregels. Het akkoord zal niet leiden tot verlaging van standaarden of bescherming in de EU.

De Ministers waren eensgezind over het belang van transparantie en het in acht nemen van publieke zorgen. Daarbij wezen velen op de noodzaak van een feitelijke dialoog, in plaats van een debat over beelden en (mis)percepties. Ministers nodigden de Commissaris uit een paper op te stellen over de kosten en baten van vrijhandel voor de EU, dat als basis zou kunnen dienen voor een geïnformeerd publiek debat over TTIP en andere handelsakkoorden. Nederland voegde ook het perspectief van ontwikkelingslanden toe aan de discussie en gaf aan dat een studie verricht zal worden naar de mogelijkheden om TTIP zo vorm te geven dat ontwikkelingslanden er optimaal van kunnen profiteren.

Raadsconclusies handelsbeleid

De Raadsconclusies over het handelsbeleid werden aanvaard. In deze conclusies wordt het belang van open en eerlijke handel voor de EU benadrukt, waarbij transparantie en dialoog met belanghebbenden van vitaal belang is.

Vrijhandelsbesprekingen met Japan en Vietnam

De Commissie heeft kort de stand van zaken in beide onderhandelingen besproken. Zowel met Japan als met Vietnam wordt recent goede voortgang geboekt. De inzet van Japan om eind 2015 tot een akkoord te komen is ambitieus, maar niet onhaalbaar. Daarvoor zal Japan wel voldoende ambitie moeten tonen op het terrein van aanbestedingen.

Voor Vietnam acht de Commissie een akkoord in het voorjaar van 2015 haalbaar, maar benadrukte daarbij dat de inhoud leidend is en dat Vietnam zijn opstelling ten aanzien van de EU prioriteiten – diensten, aanbestedingen, geografische indicaties – zal moeten verbeteren.

Lunchbespreking met INTA-voorzitter

Tijdens de lunch wisselden Ministers van gedachten met de nieuwe voorzitter van het handelscomité van het Europees parlement, de Duitse sociaaldemocraat Bernd Lange.